

Švestková

ČASOPIS ŠVESTKOVÉ DRÁHY

Pojed'te s námi
na výlet!



ŽIVOT NA ŠVESTKOVÉ DRÁZE: **ŠVESTKAFEST 2026**

TIP NA VÝLET: **ROZHLEDNA VARHOŠŤ**

OSOBNOSTI ŠVESTKOVÉ DRÁHY: **EMIL FILLA**



PESTRÝ VÝBĚR

ORIGINÁLNÍCH DÁRKŮ PRO KAŽDÉHO

KNÍŽKY, MIKINY, KARTY

a další originální zboží
ze Švestkové dráhy



www.azdfanshop.cz



AŽDFANSHOP

Švestkovka

ČASOPIS ŠVESTKOVÉ DRÁHY

Obsah

EDITORIAL	5
AKTUALITY	6
KALENDÁŘ AKCÍ	7
ŽIVOT NA ŠVESTKOVÉ DRÁZE: ŠvestkaFEST 2026 nabídne hudební legendy i současné hvězdy	8
TÉMA: Švestkovou dráhu navštívila televize Nova	12
KOPIDLNKA: Prvomájové parní jízdy na Kopidlnce	14
ŠVESTKOVÉ POCHOUTKY	18
TIP NA VÝLET: Rozhledna Varhošť	20
POVĚSTI A PŘÍBĚHY: Čertův dráp	24
OSOBNOSTI ŠVESTKOVÉ DRÁHY: Emil Filla	26
ZÁBAVA	30



Švestkovka – časopis Švestkové dráhy | 4/2026 | Vychází 6× ročně jako dvouměsíčník | Vydává: AŽD Praha s.r.o., Žirovnická 3146/2, 106 00 Praha 10, IČ: 48029483 | Datum a místo vydání: 1. 7. 2026 v Praze | Šéfredaktor: Jiří Dlabaja | Grafická úprava: Petr Dobiášovský | U neoznačených příspěvků je autorem redakce. | E-mail: svestkovka@azd.cz | Telefon: +420 601 112 256 | Registrováno Ministerstvem kultury ČR, evidenční číslo: MK ČR E 24700 ze dne 28. 1. 2025



NÁPOJOVÝ LÍSTEK

VYBERTE SI Z NAŠEHO ŠIROKÉHO SORTIMENTU TO PRAVÉ OSVĚŽENÍ

Červené víno 0,187 l	45 Kč
Bílé víno 0,187 l	45 Kč
Pilsner Urquell 0,33 l	35 Kč
Jemně perlivá voda 0,33 l	18 Kč
Cappy džus 0,33 l dle aktuální nabídky	28 Kč
Džusík pro děti 0,3 l dle aktuální nabídky	24 Kč
Coca-Cola 0,33 l	26 Kč

Zákaz prodeje alkoholických nápojů osobám mladším 18 let.

Provozovatel:

AŽD Praha s.r.o.
Žirovnická 3146/2, Záběhlice
106 00 Praha 10
IČ: 48029483
DIČ: CZ48029483

Odpovědná osoba:

Iveta Šeberová
preprava@azd.cz



Milí cestující,

léto je v plném proudu a s ním přichází období výletů, objevování krás Českého středohoří i příjemných cest vlakem. Celý tým Švestkové dráhy má velkou radost, že vás může i v těchto měsících vozit na jedné z nejmalebnějších tratí v České republice, kde se za okny vlaků střídají vinice, ovocné sady, historická městečka i nádherné výhledy do krajiny.

K létu na Švestkové dráze už neodmyslitelně patří také ŠvestkaFEST, tradiční dvoudenní hudební událost, která se letos uskuteční ve dnech 28. a 29. srpna 2026 v Třebívlicích. I tentokrát se můžete těšit na skvělou atmosféru, setkání s přáteli, příjemné prostředí Českého středohoří a bohatý program, který každoročně přivádí na Švestkovou dráhu návštěvníky z celé republiky. O programu festivalu a jeho hvězdách se více dozvíte v článku na straně 8.

Rádi bychom také využili této příležitosti a požádali všechny řidiče automobilů o maximální opatrnost na železničních přejezdech. Na konci května došlo na přejezdu v Bělušicích k mimořádné události, kdy řidič osobního automobilu vjel přímo před



přijíždějící vlak. Následný střet si vyžádal zranění dvou osob z automobilu, které musely být převezeny do nemocnice. Ve vlaku se naštěstí nikomu nic nestalo. Podobným událostem lze přitom ve většině případů předejít dodržováním pravidel a věnováním plné pozornosti dopravní situaci. Děkuje!

Přejeme vám krásné léto, mnoho příjemných cest a těšíme se na setkání na palubách našich vlaků i na letošním ŠvestkaFESTu.

Magda

Magda Oparjuková
Za tým Švestkové dráhy

Mimořádná událost v Bělušicích

Na železničním přejezdu v Bělušicích došlo 31. května 2026 ve večerních hodinách ke střetu osobního automobilu s vlakem Švestkové dráhy. Řidič vozu vjel na přejezd přímo před příjezdící vlak.



V automobilu cestovaly tři osoby, z nichž dvě utrpěly zranění a byly převezeny do nemocnice. Ve vlaku cestovalo jedenáct cestujících, nikdo z nich naštěstí zraněn nebyl. Policie nyní vyšetřuje okolnosti celé mimořádné události.

Foto: HZS Ústeckého kraje

Charitativní jízda po Švestkové dráze

Švestková dráha se stala dějištěm výjimečné charitativní akce, během níž Nadační fond FK Teplice předal útluku AniDef finanční dar ve výši 25 tisíc korun pro opuštěná a týraná zvířata. Speciálním vlakem tvořeným motorovým vozem řady 810

s přípojným vozem řady 010 se po trati vedoucí malebnou krajinou Českého středohoří svezlo 97 platících cestujících.

Na organizaci akce se podílela Správa Ústecké dráhy a řada dalších partnerů a dobrovolníků. „Velmi nás těší, že se podařilo spojit krásný zážitek, podporu regionální železnice i pomoc útluku AniDef. Děkujeme všem cestujícím, partnerům a organizátorům, kteří se do celé akce zapojili;“ uvedli zástupci Nadačního fondu FK Teplice.



Foto: AniDef



Chcete vědět více o aktuálním dění na Švestkové dráze? Sledujte nás na sociálních sítích Facebook, Instagram, X a na webových stránkách www.svestkovadraha.cz.

- 11.**
července
VÝSTAVA



Australský honácký pes
Evropská klubová výstava (od 9 h)
📍 Galloway farma, Roupov (www.cmku.cz)
- 18.**
července
AKCE



Lovosice na starých fotografiích
Poutavé vyprávění o proměnách města s Martinem Brůžou (10–11 h)
📍 Informační centrum, Lovosice (www.mestolovosice.cz)
- 23.**
července
KONCERT



Promenádní koncert
Hraje Big Band Zdenka Tölga (17–18 h)
📍 Radniční park, Most (www.mesto-most.cz)
- 25.**
července
KONCERT



Folkový Most
Spirituál Kvintet, Jiří Pavlica & Hradišťan, Vojta Nedvěd a další (14–22 h)
📍 Areál Benedikt, Most (www.mesto-most.cz)
- 25.**
července
AKCE



Mejdan na koupáku
Prázdninový den u vody s pravou letní atmosférou (13–17 h)
📍 Koupaliště, Lovosice (www.mestolovosice.cz)
- 29.**
července
KONCERT



Fantazie pro housle a varhany
První koncert Litoměřického varhanního léta (od 19 h)
📍 Kostel Všech svatých, Litoměřice (www.mkz-ltm.cz)
- 15.**
srpna
AKCE



Rytířský den na hradě Hněvín
Druhý ročník oblíbené rodinné akce ve spolupráci s Rytíři Koruny České
📍 Hrad Hněvín, Most (www.hradhnevin.cz)
- 15.**
srpna
AKCE



Mezinárodní pivní festival
36. ročník fantastických piv, která nabízí česká pivovarnická scéna (13–24 h)
📍 Na různých místech Litoměřic (www.mkz-ltm.cz)
- 22.**
srpna
AKCE



Dostihy: Svatováclavská cena
Skutečný dostihový zážitek
📍 Hipodrom Most (www.hipodrom.cz)
- 26.**
srpna
AKCE



CorroTech CUP
5. závod dračích lodí
📍 Jezero Most (www.matylda.fun)
- 28.–29.**
srpna
SD



ŠvestkaFEST 2026
Dvoudenní hudební festival Švestkové dráhy
📍 Třebívlice (www.svestkafest.cz)
- do 31.**
srpna
VÝSTAVA



125 let MHD na Mostecku
Expozice mapuje cestu MHD regionem od prvních kolejí až po současnost
📍 Oblastní muzeum a galerie v Mostě (www.mesto-most.fun)

ŠvestkaFEST 2026

nabídne hudební legendy
i současné hvězdy

TEXT: Jiří Dlabaja

Poslední prázdninový víkend, 28. a 29. srpna 2026, se Třebívlice promění v centrum hudby, letní pohody a železniční atmosféry. Na trase oblíbené Švestkové dráhy se totiž uskuteční dvoudenní festival ŠvestkaFEST s koncerty velkých hudebních hvězd a zábavou pro celou rodinu v jedinečné kulise Českého středohoří.



Vstupenky jsou
v prodeji prostřed-
nictvím portálu

[GoOut.cz](https://goout.cz)



Pátek 28. 8.

Páteční program s podtitulem „Pocta hvězdám“ nabídne velkolepou koncertní show věnovanou legendám světové i české hudby. Kapela QUEENIE přiveze autentickou atmosféru koncertů skupiny Queen včetně ikonického zvuku a propracované show. Projekt Můj Vzor, Božský Karel v podání Kristiána Šebka připomene největší hity mnohonásobného českého slavíka Karla Gotta. Milovníci disco hudby se pak mohou těšit na ABBA show by ABBWAY, která nabídne slavné písně švédské legendy včetně kostýmů, choreografie a energie přelomu 70. a 80. let minulého století.

”

Švestková dráha už dávno není obyčejnou regionální tratí. Stala se symbolem rozvoje regionu a setkávání lidí a jejich společnou cestou za zážitky. Jsme rádi, že právě tady vznikl festival, který spojuje hudbu, setkávání a radost z cestování. AŽD pořádá ŠvestkaFEST především pro cestující i všechny, kteří mají tento kraj i železnici rádi. Chceme, aby si návštěvníci odvezli nejen hudební zážitky, ale také pocit, že železnice může spojovat lidi úplně jiným způsobem, než jsou dnes zvyklí.

“

generální ředitel společnosti AŽD
ZDENĚK CHRDLÉ



Sobota 29. 8.

Sobota bude patřit současným hvězdám české i zahraniční hudební scény. Největší disco hity všech dob zazní v podání Boney M. s Maizie Williams. Na dvou pódiích vystoupí také Rybičky 48, Richard Müller, O5 a Radeček, Olga Lounová, Adam Mišík, Marpo nebo Michal Prokop Trio.



Organizátoři slibují nejen hudební zážitky, ale také příjemnou festivalovou atmosféru pod širým nebem. Chybět nebude kvalitní občerstvení, regionální speciality ani odpočinkové zóny pro návštěvníky všech generací. Účastníky přijede pozdravit také populární moderátor Českého rozhlasu Dvojka Dalibor Gondík s pořadem Přijela k vám Ranní Dvojka,

kteřý přímo z festivalu bude vysílat rozhovory, soutěže i živé vstupy pro posluchače této rozhlasové stanice.

Významnou součástí festivalu bude také železnice. Během konání ŠvestkaFESTu bude výrazně posílena vlaková doprava na trati Švestkové dráhy, aby se zájemci mohli pohodlně dopravit přímo do Třebívlic bez komplikací s parkováním a dopravou.



MARPO
29. 8. / SOBOTA



RICHARD MÜLLER
29. 8. / SOBOTA



MICHAL PROKOP TRIO
29. 8. / SOBOTA



ADAM MIŠÍK
29. 8. / SOBOTA

Pořadatelem festivalu je společnost AŽD ve spolupráci s obcí Třebívlice. Festival se koná pod záštitou Švestkové dráhy.



Více informací o programu a možnosti vyjetdit si volný vstup ve vlacích Švestkové dráhy najdou zájemci na stránkách

www.svestkafest.cz

Švestkovou dráhu navštívila televize Nova

TEXT A FOTO: Jiří Dlabaja

Švestkovou dráhu společnosti AŽD nedávno navštívil štáb televize Nova, který zde natáčel reportáž pro oblíbený magazín Víkend. Cílem nebylo pouze představit jednu z nejkrásnějších regionálních tratí v České republice, ale také ukázat příběh železnice, kde se krajina Českého středohoří potkává s technologiemi budoucnosti.

Televizní tvůrce zaujala především rozmanitost celé trasy mezi Litoměřicemi a Mostem. Během natáčení objevovali romantická nádraží, působivé výhledy na sopečné vrchy Českého středohoří i řadu turistických zajímavostí v okolí tratě. Diváci se tak mohli vydat za historií,

přírodními krásami i jedinečnou atmosférou regionu, který je nejlépe poznat právě z okna vlaku.



Velká část reportáže se věnovala tomu, co dělá Švestkovou dráhu výjimečnou v celoevropském měřítku. Tato regionální trať totiž není jen oblíbeným turistickým cílem, ale také unikátním zkušebním polygonem společnosti AŽD, vybaveným velkým množstvím technologií, které běžný cestující často ani nevnímá. Právě zde se v reálném provozu ověřují moderní zabezpečovací, sdělovací a řídicí systémy, které následně pomáhají zvyšovat bezpečnost a efektivitu železniční dopravy nejen v České republice, ale i v dalších evropských zemích.





Reportáž ukázala Švestkovou dráhu v celé její kráse a rozmanitosti – jako místo pohodového cestování, zajímavých výletů, nádherné krajiny i odvážných technologických inovací. Potvrdila tak, že Švestková dráha není jen spojnicí mezi Litoměřicemi a Mostem, ale také jedním z míst, kde vzniká budoucnost evropské železnice.

Součástí natáčení byl také rozhovor s generálním ředitelem společnosti AŽD a zároveň strojvedoucím Švestkové dráhy Zdeňkem Chrdlem. Televiznímu štábu přiblížil nejen historii a význam tratě, ale také její nezastupitelnou roli při vývoji nových železničních technologií. Právě spojení zkušeného manažera a aktivního strojvedoucího nabízí jedinečný pohled na železnici – od každodenního provozu až po technologie, které budou železnici formovat v příštích letech.



VIKEND

magazín televizních novin

Odkaz na článek
a reportáž
na www.tn.cz:



Prvomájové parní jízdy na Kopidlnce

TEXT: Jiří Dlabaja | FOTO: Petr Dobiášovský, Jiří Dlabaja

Společnost AŽD letos na Prvního máje navázala na oblíbenou tradici nostalgických jízd a tentokrát pozvala cestující na svou druhou trať Kopidlna – Dolní Bousov, kterou železniční příznivci i mnozí cestující znají

pod přezdívkou Kopidlnka. V pátek 1. května 2026 se tak krajinou Jičínka a Českého ráje znovu rozezněl charakteristický zvuk parní lokomotivy a stovky návštěvníků si užily jedinečný návrat do časů,





kdy železnice voněla uhlím, párou a dobrodružstvím. Hlavní hvězdou Prvomájových parních jízd se stala legendární lokomotiva 354.195 přezdívaná Všudybylka, která historické atmosféře dodala neopakovatelné kouzlo.

Elegantní parní kráska přitahovala pozornost nejen na nádražích,

ale i podél celé trasy, kde ji vítali fotografové, železniční nadšenci i náhodní kolemjdoucí. Během jízdy se cestujícím nabízely nádherné pohledy na probouzející se jarní krajinu, rozkvetlé sady, zelenající se pole i malebné vesnice. Mnozí si pochvalovali, že díky poklidnému tempu mohli okolní krajinu vnímat způsobem, který dnešní uspěchaná doba jen málokdy umožňuje.



Součástí historické soupravy byl bufetový vůz s občerstvením a po celou dobu jízdy





železnice ožila tak, jak ji znaly generace jejich prarodičů.

Oblíbenou zastávkou pro celé rodiny byly Dětenice, kde byl připraven bohatý doprovodný program. Nejmenší návštěvníci si užili skákací hrad a kolotoč, starší děti pak lákala dálkově ovládaná autíčka a další zajímavé atrakce. Spojení výletu historickým vlakem a ná-

panovala výborná nálada. O tu se postarala také hudební skupina AŽD Band, která hrála a zpívala přímo ve vlaku. Historická souprava se tak proměnila v pojízdnou prvomájovou slavnost plnou hudby, smíchu a přátelských setkání. Velkou radost měly i děti. Pro mnohé z nich šlo o vůbec první setkání s opravdovou parní lokomotivou. Kromě nezapomenutelného zážitku si odnesly také drobné dárky a vzpomínky na den, kdy

vštevěy Dětenic se ukázalo jako ideální kombinace a přispělo k tomu, že se Prvomájové parní jízdy zařadily mezi nejpříjemnější rodinné akce letošního jara na Kopidlnce.



Prvomájové parní jízdy znovu potvrdily, že historické vlaky mají své nezaměnitelné kouzlo. Nešlo jen o cestu z jednoho místa na druhé,



ale o návrat do časů, kdy byla samotná jízda vlakem událostí. Letošní První máj na Kopidlnce tak nebyl jen výletem po kolejích, ale především dnem plným pohody, setkávání a radostí z cestování po železnici.



iDNES.cz/recepty

Bramborové taštičky s povidly a švestkovým přelivem

Ingredience na 6 porcí:

Těsto: 200 g brambor, sůl, 500 g polohrubé mouky, 50 g másla, 1 vejce, 50 ml mléka.

Náplň: 200 g švestkových povidel, 2 lžičce rumu, 1 lžička mleté skořice. **Švestkový**

přeliv: 200 g švestek, 200 ml vody, 20 g kukuřičného škrobu, 50 g krupicového cukru. **Dokončení:**

100 g mletého máku, 100 g moučkového cukru



Postup: **1.** Brambory uvaříme ve slupce v osolené vodě doměkka. Necháme je vychladnout a oloupeme. Nastrouháme je nebo prolisujeme a smícháme s moukou, máslem, vejcem, mlékem a špetkou soli. Vypracujeme vláčné těsto, které necháme asi 5 minut odpočívat. **2.** Odleželé těsto rozválíme na plát silný 5 mm. Rozkrájíme na čtverce 6 × 6 cm. Povidla ochutíme rumem a skořicí. Do středu těsta dáme vždy lžičku náplně, přehneme ho, aby vznikl trojúhelník, a okraje pevně spojíme. Vaříme ve vroucí osolené vodě asi 8 minut. Po uvaření uchováme teplé. **3.** Švestky vypeckujeme a nakrájíme na čtvrtky. Do kastrůlku dáme vodu a rozmícháme v ní škrob s cukrem. Za stálého míchání přivedeme k varu a pak přidáme nakrájené švestky. Povaříme asi 2 minuty a odstavíme. Na talířky rozdělíme taštičky, doplníme je přelivem se švestkami a podáváme posypané mákem s cukrem.

Kořeněné švestky s modrým sýrem

Ingredience na 4 porce: 150 ml červeného vína, 4 lžíce balzamického octa, 100 g hnědého třtinového cukru, 1 svítek skořice, 4 hřebíčky, 2 hvězdičky anýzu, ½ lžičky čerstvě drceného pepře, 1 lžíce šťávy z čerstvého zázvoru, 400 g švestek, 250 g modrého sýra, 100 g směsi listových salátů, 40 g vlašských ořechů

Postup: 1. V hluboké pánvi svaříme víno s octem a cukrem. Přidáme všechno koření, šťávu z nastrouhaného zázvoru a vaříme zvolna asi 5 minut, dokud tekutina nezíská sirupovitou konzistenci.
2. Švestky vložíme do sirupu a při mírné teplotě je v něm necháme za občasných promíchání 7–8 minut táhnout. Na talíře rozdělíme pokrájený sýr, přidáme salát, nasekané ořechy a podušené švestky – mohou být teplé i studené.



DALŠÍ
SKVĚLÉ
RECEPTY

Rozhledna Varhošť

TEXT: Petr Dobiášovský, Wikipedia | FOTO: Petr Dobiášovský,
Jan Nouza (původní rozhledna)

Zalesněný čedičový vrch Varhošť, nacházející se přibližně šest kilometrů severně od Litoměřic, přitahuje poutníky již od pradávna. Jeho název pochází z pohanských dob – vyvinul se z osobního jména Varhost, označoval tedy „vrch Varhostův“. Některé historické prameny navíc toto mystické místo spojují s dávnými pohanskými obětišti.

Ačkoliv kopec se svými 639 m n. m. nepatří k nejvyšším vrcholům Českého středohoří, díky svému specifickému tvaru a strategické poloze skýtá mimořádné kruhové výhledy do širokého okolí.

Již na přelomu 18. a 19. století se z jeho vrcholku rozhlížel slavný německý cestovatel a spoluzakladatel geografie Alexander von Humboldt. Byl natolik okouzlen, že panorama z Varhoště zařadil mezi ta vůbec nejkrásnější na světě.



Koncem 19. století k Varhošti upřel svou pozornost litoměřický Spolek pro České středohoří, jehož členové zde iniciovali vznik první vyhlídky. Nešlo o typickou věž, jak ji známe dnes. V korunách pětice vzrostlých



Původní dřevěná rozhledna

dubů byla tehdy ukotvena pouze dřevěná vyhlídková plošina, k níž vedlo jednoduché schodiště. Turistické veřejnosti tato stavba sloužila od svatodušních svátků v roce 1891 až do roku 1902, kdy musela být kvůli havarijnímu stavu rozebrána.





Na rozhlednu si tak Varhošť počkal až do roku 1927. U příležitosti 40. výročí založení spolku vyrostla na čtyřmetrové kamenné podezdívce desetimetrová trámová věž se třemi vyhlídkovými patry. Během první republiky se těšila velké oblibě turistů, avšak po druhé světové válce začala upadat v zapomnění. Na počátku 70. let z ní zbylo jen torzo a musela být stržena.

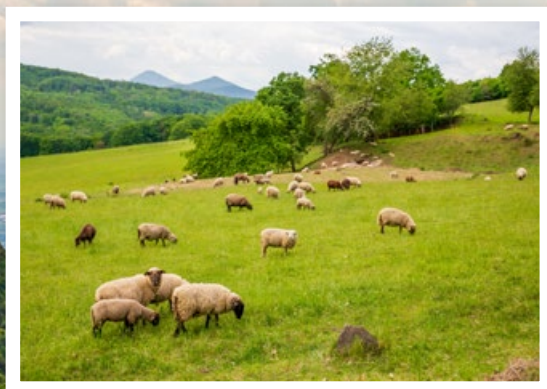
Ovšem záhy začaly práce na vybudování nové rozhledny. Litoměřičtí projektanti navrhli netradiční, 13 tun těžkou ocelovou konstrukci tvořenou

hlavním pilířem a třemi vyhlídkovými ochozy. Impozantní je i příběh její stavby – na původní podezdívku ji z chomutovských železáren dopravil vrutlník. Nová 15 metrů vysoká dominanta kopce se slavnostně otevřela 22. září 1973, symbolicky v době konání výstavy Zahrada Čech. Náklady na výstavbu tehdy činily nemalých 580 tisíc Kčs.

Na sklonku 90. let začaly dřevěné plošiny i samotná konstrukce chátrat. Nejnnutnější záchranné práce proběhly v roce 2001 a o dva roky později se věž dočkala generální opravy, při níž původní dřevěné podlahy nahradily odolné ocelové rošty.

Dnes je rozhledna přístupná celoročně. Jako odměnu za vynaloženou námahu svým návštěvníkům nabízí nádherný výhled od Řípu přes hrad Hazmburk, Lovoš, Milešovku až po Kletečnou. Západnímu obzoru dominují Krušné hory, za dobré viditelnosti lze spatřit i Studenec, Růžovský vrch, a na severovýchodě dokonce Jizerské hory. Kromě toho je možné pozorovat řeku Labe, jak se na osmi různých místech proplétá mezi okolními kopci.

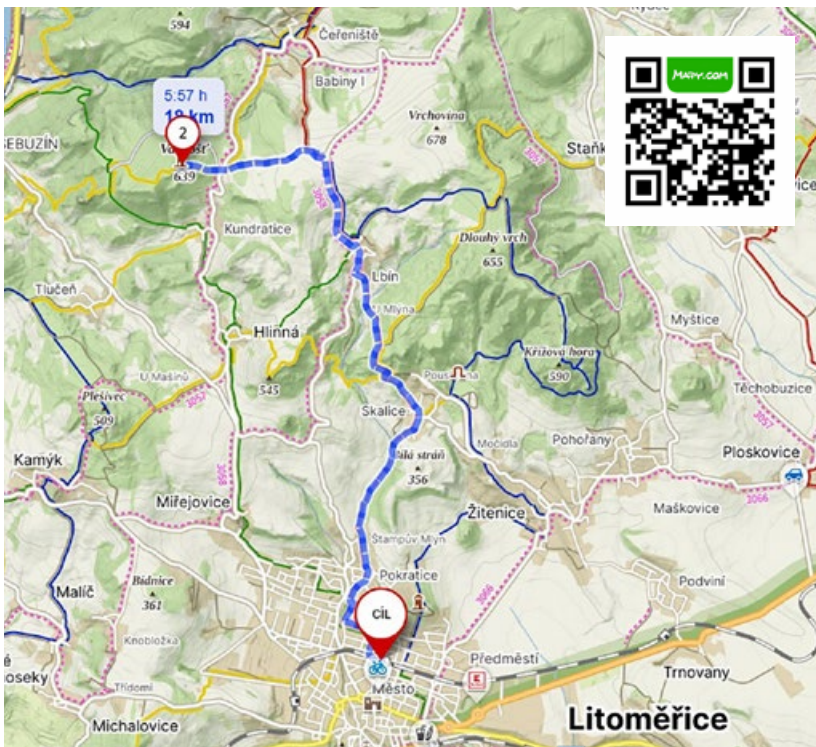
Chcete více tipů na výlet? Kupte si knihu ***Švestková dráha vlakem nejen Českým středohořím*** na: www.azdfanshop.cz



Rozhledna **Varhošť**



Trasa: Výlet začíná i končí na litoměřickém horním nádraží. Odtud vás delší dobu bude provázet červená turistická značka. Provede vás horní částí Litoměřic do Pokratic, kde vyjdete z města. Dále přes Skalci a Lbín dorazíte na rozcestí Homolka. Zde odbočte vlevo na modrou turistickou trasu, která vás dovede až do sedla pod Varhoštěm. Odtud po žluté vystoupáte k rozhledně. Nádherné výhledy vám budou odměnou za vynaloženou námahu a zároveň vám dopřejí čas k odpočinku před zpáteční cestou. Celá trasa je kopcovitá a vhodná pro zdatnější turisty. Určitě si také dobře rozvrhněte čas a hlavně síly.



Čertův dráp

TEXT A GRAFIKA: Petr Dobiášovský s využitím dobových pramenů

Nedaleko Libochovan, v oné malebné a mystické krajině Českého středohoří, nad níž dodnes z dálky tíše bdí majestátní zřícenina hradu Kamýk, stály odedávna na kraji obce dvě malé chalupy s doškovou střechou. Žili v nich se svými rodinami dva chudí chalupníci, Jakub a Michal. Znali se od útlého dětství a po celá léta byli těmi nejlepšími sousedy. Každý měl jen velice malé hospodářství, oba pečovali o své skromné zahrádky plné bylinek a ve chlévech chovali po jedné jediné kravce. Pilně pěstovali zeleninu a úrody bylo právě tolik, aby nasýtily své rodiny. Žili sice chudě a museli počítat každé zrno, ale ke štěstí jim v podstatě nic nechybělo. Dny plynuly v poklidu, dokud nedošlo k jednomu fatálnímu nedorozumění.

Jakub měl totiž hned u plaňkového plotu zasazenou jabloň. Když strom po letech vyrostl a začal nést sladké ovoce, jeho košaté větve se

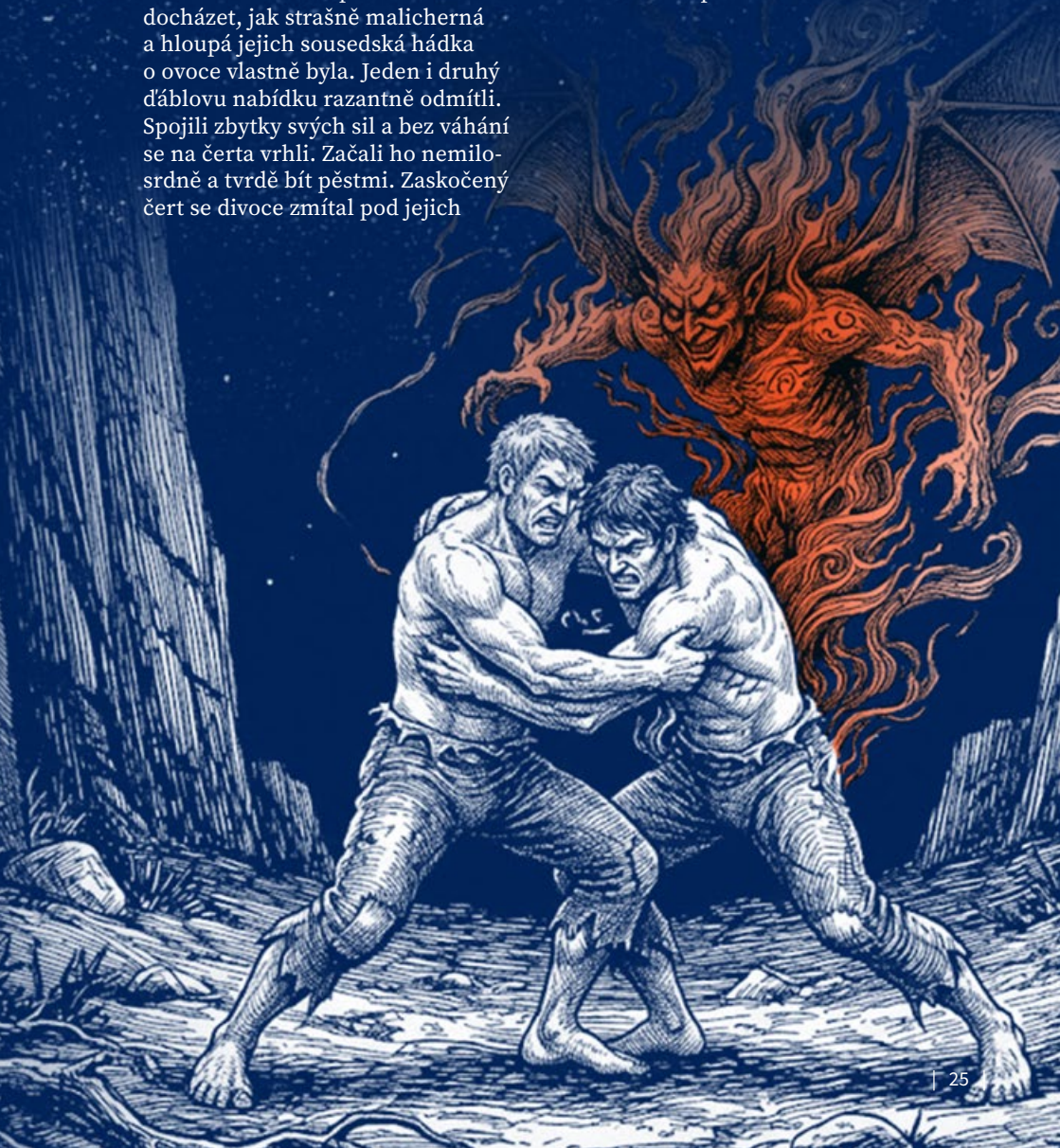
naklonily přes plot a zralá jablka padala přímo na Michalův pozemek. Michal padající plody s radostí pilně sbíral a se svou ženou i dětmi je s chutí jedl. To se ale Jakubovi ani trochu nelíbilo. Tvrdil, že strom má kořeny u něj, a proto jabloň a všechna její jablka patří výhradně jemu. Mezi dlouholetými přáteli kvůli tomuto vypukl ostrý spor.

Aby celou věc vyřešili jednou provždy jako muži, rozhodli se uspořádat poctivý zápas. Aby je ovšem při pranici náhodou neviděly jejich děti, vybrali si jako místo zápasu opuštěný skalnatý pahorek tyčící se nedaleko za vesnicí. Sešli se tam v podvečer při západu slunce. U velkého, mechem obrostlého kamene se bez zbytečných slov do sebe rovnou zostra pustili. Rvali se velmi dlouho a naprosto nerozhodně, pot z nich lil, ale ani jeden z nich neměl navrch. V momentě, kdy úplně poslední sluneční paprsky osvětlovaly

samotný vrchol skály, zjevil se u balvanu zničenonic samotný čert. Ihned začal lživě nabízet jednomu i druhému svou pomoc s tím, že svého soka snadno, rychle a nadobro zničí.

Oběma rozzuřeným mužům tváří v tvář skutečnému peklu ale začalo docházet, jak strašně malicherná a hloupá jejich sousedská hádka o ovoce vlastně byla. Jeden i druhý ďáblovu nabídku razantně odmítli. Spojili zbytky svých sil a bez váhání se na čerta vrhli. Začali ho nemilosrdně a tvrdě bít pěstmi. Zaskočený čert se divoce zmítal pod jejich

těžkými ranami, kopal kopyty a strašlivě řval bolestí. Nakonec se mu s vypětím všech sil podařilo z jejich silného sevření vysmeknout. A jak utíkal, otiskly se jeho drápy do kamene a ještě dnes jsou na balvanu dobře patrné. Tomuto tajuplnému místu se tak od té doby říká Čertův dráp.



Emil Filla

Okouzlen Českým středohořím

TEXT: Jiří Dlabaja | FOTO: Wikipedia, Čestmír Berka: Emil Filla. Krajina Českého středohoří

Když dnes cestující projíždějí vlakem Švestkové dráhy malebnou krajinou Českého středohoří, míjejí stejné kuželovité kopce, vinice a tajemné zříceniny hradů, které před desítkami let okouzly jednoho z nejvýznamnějších českých malířů 20. století – Emila Fillu. Právě zde totiž našel nejen inspiraci pro svou tvorbu, ale po hrůzách druhé světové války také vnitřní klid a nový smysl života.



Zátiší s dýmkou, 1934

Emil Filla

*Emil Filla ve svém
pražském ateliéru na
Ořechovce*





Od Milešovky po Hazmburk od Křesína, 1950



Halasova vyhlídka, 1951



Oblík, 1951

Emil Filla se narodil 4. dubna 1882 do rodiny železničního úředníka Františka Filly a jeho ženy Zofie, rozené Kotoučkové, v moravské Chropyni. Studoval na Akademii výtvarných umění v Praze a brzy se stal jedním z hlavních představitelů českého moderního umění a kubismu. Patřil mezi umělce, kteří dokázali českou výtvarnou scénu přiblížit evropské avantgardě. Ve svých obrazech experimentoval s tvary, perspektivou i barvami a inspiroval se například dílem slavného Pabla Picassa.

Jeho život však výrazně poznamenala druhá světová válka. Kvůli svým protifašistickým postojům byl zatčen gestapem a několik let strávil v koncentračních táborech Dachau a Buchenwald. Po návratu domů hledal místo, kde by mohl znovu najít vnitřní klid. A právě tehdy si zamiloval České středohoří.

Do kraje pod Hazmburkem začal jezdit už před válkou, později pobýval na zámku v Peruci. Odtud vyrazil téměř každý den do okolní krajiny



Vlastní podobizna, 1908

se skicákem a malířským stojanem. Fascinovaly ho kuželovité kopce, proměnlivé světlo i zvláštní atmosféra zdejší krajiny. Nejvíce ho přitahoval už zmíněný Hazmburk, ale také okolí Třebenic, Slavětína, Libčevsi nebo Kamýku u Litoměřic.

Právě zde vznikla řada jeho známých obrazů vytvořených především technikou akvarelu a barevné tuše na papíře, například *Hazmburk*, *Od Loun*, *Libčeves*, *Slavětín u Peruce* nebo *Krajina ze Středohoří*. Na rozdíl od jeho starších kubistických děl působí tyto obrazy mnohem klidněji a osobněji. Filla používal jemnější barvy a snažil se zachytit nejen podobu krajiny, ale také její náladu a energii. Fillovu tvorbu v této krajině lze podle historiků chápat jako jistou formu terapie z válečných hrůz.

Krajinu Českého středohoří nevnímal jen jako krásný pohled do přírody. Viděl v ní něco téměř duchovního, a dokonce o ní napsal, že jde o „krásnou a úchvatnou krajinu“. Inspirovala ho také čínská krajinomalba a filozo-

fie taoismu (staročínský filozofický a náboženský směr), díky nimž se snažil propojit člověka s přírodou a jejím klidem. Čínu sice nikdy nenavštívil, ale o východní umění i filozofii se intenzivně zajímal od poloviny dvacátých let minulého století. Filla se tak dopracoval ke geniální syntéze evropské moderny a asijské filozofie.

Lidé z okolí vzpomínali, že malíř často sedával celé hodiny pod kopci a pozoroval proměny světla i barev. Maloval za větru, v chladném počasí i za letního slunce. K tomuto kraji si vytvořil mimořádně silný vztah, který se stal symbolem jeho pozdní tvorby.

Emil Filla zemřel 6. října 1953 v Praze ve věku 71 let. Tehdy příznávní znalci Svazu československých výtvarných umělců při oceňování Fillova odkazu uvedli: *„Jedná se o ryze formalistickou tvorbu, která vzhledem k současným uměleckým zásadám nemůže naléztí umístění ani docenění. Díla tohoto druhu mají význam pouze jako historický doklad minulé formalistické éry v dějinách umění. Peněžitou cenu nemají.“*

Tvorbu Emila Filly, včetně děl připomínajících kouzlo Českého středohoří, dnes odborníci hodnotí jako zásadní pilíř české moderní kultury 20. století. Na českém trhu patří Filla dlouhodobě k nejžádanějším a nejdražším autorům. Až budete někdy mít možnost prohlédnout si jeho tvorbu inspirovanou Českým středohořím, určitě si tuto šanci nenechejte ujít. Možná pak při cestě vlaky Švestkové dráhy kolem Hazmburku nebo mezi kopci u Třebenic spatříte stále stejnou krajinu, kterou před více než sedmdesáti lety obdivoval slavný český malíř.

Žízeň **NEMÁ** šanci



27 Kč

BIRELL 0,5l
ochucený dle
aktuální nabídky

**VYBERTE SI Z NAŠEHO ŠIROKÉHO
SORTIMENTU TO PRAVÉ OSVĚŽENÍ**

Provozovatel:

AŽD Praha s.r.o.
Žirovnická 3146/2, Záběhllice
106 00 Praha 10
IČ: 48029483
DIČ: CZ48029483

Odpovědná osoba:

Iveta Šeberová
prepara@azd.cz

Zákaz prodeje alkoholických
nápojů osobám mladším 18 let.

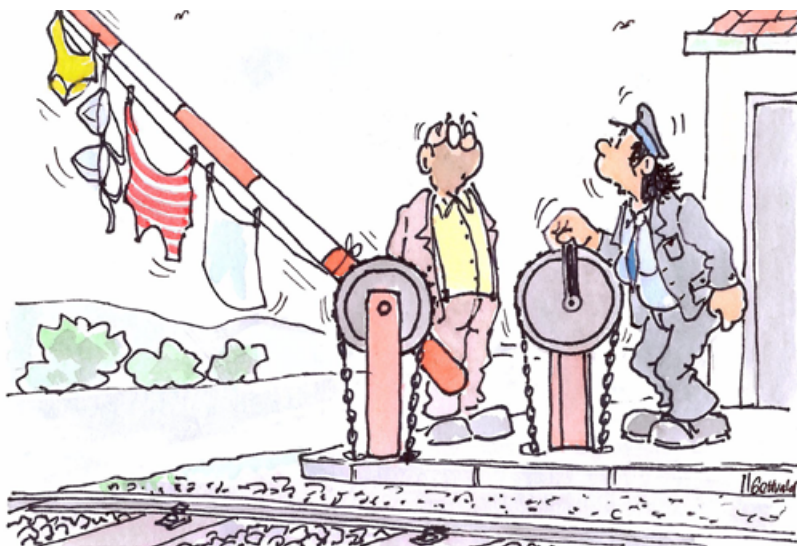


Svestková dráha

ZÁBAVA

Ř	C	F	Ď	V	Á	Š	E	Ň	Ť	K	L	B	R	T	S	I	N	I	M	T	Ř	W	K	I
A	V	A	T	S	Ú	Y	V	F	L	W	Ó	T	U	R	K	E	R	D	E	Ý	L	Ů	Ň	X
Ň	D	A	P	Á	N	Ě	K	Á	Á	Í	V	L	Á	S	E	K	I	L	A	K	Á	Ý	P	R
Á	É	G	Ů	J	T	J	V	Ň	J	P	Ř	Í	J	E	Z	D	E	Y	Í	T	O	W	O	M
E	X	B	G	E	Ř	E	K	D	O	U	L	E	É	É	R	F	K	N	Ó	B	A	T	E	X
I	L	W	V	K	S	K	O	N	T	E	J	N	E	R	O	Š	I	Ž	L	Í	K	T	W	Ř
M	A	X	Á	N	T	R	Č	Í	Z	Ě	Č	O	Ě	N	Z	M	Á	E	R	E	R	P	Ě	U
E	G	R	I	C	Ý	Ý	Ž	N	A	M	Ž	Ň	Ě	T	O	N	Č	L	J	O	P	Ě	N	A
H	Š	C	E	W	Ů	A	Í	K	L	R	Ě	X	E	K	X	E	X	O	A	Í	Z	A	N	P
C	E	A	T	C	R	W	Č	U	I	A	W	O	M	H	N	E	R	S	B	Ť	D	Í	A	P
E	Ý	S	I	D	A	O	Y	A	I	V	Š	B	F	Í	O	P	T	T	P	C	Z	P	Ž	X
V	Á	T	Á	A	N	R	T	T	T	E	X	E	C	I	N	L	I	S	H	E	K	O	X	W
L	J	N	G	Á	Ď	Ó	T	Á	K	N	Š	Í	V	Ý	Š	K	A	O	R	Q	U	Š	É	A
T	N	Q	V	Q	Á	Ř	Ň	A	Č	E	Š	K	L	V	A	K	D	D	M	X	G	T	B	Ň
D	K	A	R	I	É	R	A	Ň	M	C	Q	Ň	V	R	A	T	A	I	Ž	Ř	V	A	Á	Ť

DATA, DREŽÍNA, CHEMIE, KARIÉRA, KDOULE, KLÁVESNICE, KOMINÍK, KONTEJNER, MATRACE, METR, MINISTR, MRAVENEK, NADCHOD, NÁDRAŽÍ, NÁPAD, OBLEČENÍ, OHEŇ, POŠTA, PROJEKTOR, PŘÍJEZD, REKRUT, SÁL, SILNICE, ŠÁLA, TELEFON, TEXT, ÚSTAVA, VÁNOČKA, VÁŠEŇ, VĚTEV, VLÁSEK, VLK, VRATA, VÝŠKA



Vlak jede až za půl hodiny, ale prádlo už mám suché.

Kresba: Jaromír Gottvald



HUDEBNÍ FESTIVAL ŠVESTKOVÉ DRÁHY

28.-29. 8. 2026
TŘEBÍVLICE

28. 8. / PÁTEK „POCTA HVĚZDÁM“

QUEENIE

KRISTIÁN ŠEBEK:

MŮJ VZOR, BOŽSKÝ KAREL

ABBA SHOW BY ABBWAY

29. 8. / SOBOTA

BONEY M. S MAIZIE WILLIAMS

RYBIČKY 48

RICHARD MÜLLER

O5 A RADEČEK ~ ADAM MIŠÍK

MARPO ~ OLGA LOUNOVÁ

MICHAL PROKOP TRIO

DALIBOR GONDÍK

A RANNÍ DVOJKA SHOW



Více info zveřejníme na
www.svestkafest.cz



DÚK





DOPRAVA
ÚSTECKÉHO
KRAJE



LITOMĚŘICE HORNÍ NÁDRAŽÍ – MOST

Nechte alespoň jeden
den v týdnu auto doma.
Zkuste to s námi.
Těšíme se na vás!

**KÁVA A ČAJ
ZDARMA**



www.svestkovadraha.cz